

§ 7. Koszty związane z nadawaniem odznaki „W Służbie Narodu” pokrywa się z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 8. 1. Z dniem 1 stycznia 1975 r. tracą moc:

- 1) uchwała nr 82 Rady Ministrów z dnia 15 marca 1962 r. w sprawie odznaki „10 lat w Służbie Narodu” (Monitor Polski Nr 27, poz. 112),
- 2) uchwała nr 78 Rady Ministrów z dnia 25 marca 1964 r. w sprawie ustanowienia odznaki „20 lat w Służbie Narodu” (Monitor Polski Nr 21, poz. 95).

2. Utrzymuje się odznaki nadane na podstawie uchwał wymienionych w ust. 1 jako odpowiednio równorzędne z odznaką brązową lub srebrną w rozumieniu niniejszej uchwały.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie:

- 1) w stosunku do odznaki złotej — z dniem ogłoszenia,
- 2) w stosunku do odznaki brązowej i srebrnej — z dniem 1 stycznia 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

Załącznik do uchwały nr 90 Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1974 r. (poz. 108).

WZÓR ODZNAKI „W SŁUŻBIE NARODU”

109

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 9 maja 1974 r.

w sprawie ogólnych warunków umów o prace badawcze i umów związanych z wdrażaniem wyników tych prac oraz zasad udzielania zleceń przez jednostki nadrzędne.

Na podstawie art. 384 Kodeksu cywilnego i § 1 ust. 1 pkt 3 lit. a) uchwały nr 193 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie upoważnienia naczelných organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków i wzorów umów (Monitor Polski Nr 36, poz. 219) oraz § 71 pkt 1 i pkt 5 lit. d) uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Mo-

nitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się ogólne warunki umów między jednostkami gospodarki społecznej o prace badawcze i umów związanych z wdrażaniem wyników tych prac oraz zasady udzielania przez jednostki nadrzędne zleceń na prace badawcze, zwane dalej „ogólnymi warunkami umów”, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Przez użyte w zarządzeniu określenia:

- 1) uchwała — należy rozumieć uchwałę nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9),
- 2) prace badawcze — należy rozumieć prace naukowo-badawcze i prace rozwojowe określone w § 2 ust. 1 i 2 uchwały,
- 3) prace wdrożeniowe — należy rozumieć prace określone w § 2 ust. 3 i 4 uchwały,
- 4) problem — należy rozumieć objęty planem koordynacyjnym kompleks niezbędnych prac badawczych oraz przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia określonego celu praktycznego,
- 5) jednostka odpowiedzialna — należy rozumieć ministerstwo (urząd centralny), Polską Akademię Nauk, zjednoczenie lub inną jednostkę organizacyjną, której powierzono nadzór nad przygotowaniem planów koordynacyjnych i rozwiązywaniem problemów,
- 6) jednostka koordynująca (I lub II stopnia) — należy rozumieć jednostkę organizacyjną wyznaczoną przez jednostkę odpowiedzialną do koordynowania współpracy jednostek uczestniczących w rozwiązywaniu problemu,
- 7) jednostka współpracująca (I lub II stopnia) — należy rozumieć jednostkę wykonującą na podstawie umowy z jednostką koordynującą prace badawcze wchodzące w skład określonego problemu,
- 8) zlecenie — należy rozumieć polecenie jednostki nadrzędnej dotyczące wykonania określonej pracy badawczej przez jednostkę podporządkowaną,
- 9) wykonawca prac badawczych — należy rozumieć jednostki organizacyjne wykonujące prace badawcze, a mianowicie instytuty naukowo-badawcze, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk, inne jednostki badawcze, których podstawowym zadaniem jest wykonywanie tych prac, szkoły wyższe oraz jednostki organizacyjne, którym powierza się wykonywanie prac badawczych, a w szczególności przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjne oraz przedsiębiorstwa i zakłady doświadczalne,
- 10) wykonawca prac wdrożeniowych — należy rozumieć w szczególności przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjne oraz przedsiębiorstwa i zakłady doświadczalne.

§ 3. 1. Ogólne warunki umów mają zastosowanie:

- 1) do prac badawczych zaliczanych do pełnych cykli badawczo-rozwojowych (objętych planem koordynacyjnym problemem) oraz do prac badawczych zamawianych jako odrębne tematy — niezależnie od charakteru jednostki zamawiającej oraz jednostki wykonującej te prace (kryterium przedmiotowe),
- 2) do wdrożeń — jeżeli wykonawca pracy badawczej ma partycypować w efektach ekonomicznych wdrożenia pracy badawczej (§ 37 uchwały) lub jeżeli z tytułu wdrożenia pracy badawczej przewidziane jest tworzenie funduszu nagród wdrożeniowych (§ 38 uchwały).

2. Ogólne warunki umów mogą być stosowane, jeżeli strony tak postanowią, również:

- 1) do działalności ogólnotechnicznej — jeżeli daje się ona wydzielić jako odrębne zadanie,
- 2) do wdrożeń — w wypadkach nie wymienionych w ust. 1 pkt 2.

3. Jeżeli wykonawca pracy badawczej nie partycypuje w efektach ekonomicznych wdrożenia lub jednostka zamawiająca pracę spełnia funkcję jednostki wdrażającej w wypadkach określonych w § 38 ust. 2 uchwały, określenie obowiązków stron może być zawarte w planie koordynacyjnym problemu lub w umowie o pracę badawczą.

4. Rodzaje prac badawczych, które mogą być wykonywane bez zawierania umów, określają odrębne przepisy.

§ 4. Strony mogą ustalać w umowach wzajemne prawa i obowiązki odmiennie, niż to jest przewidziane w ogólnych warunkach umów, chyba że z przepisów Kodeksu cywilnego lub z treści warunków umów wynika, że określone w nich prawa i obowiązki są wiążące dla stron. Nie mogą być w szczególności uregulowane odmiennie:

- 1) ceny i rozliczenia finansowe,
- 2) odbiór prac,
- 3) postanowienia dotyczące odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie pracy badawczej.

§ 5. Ogólne warunki umów stosuje się odpowiednio do zleceń, chyba że poszczególne przepisy stanowią inaczej.

§ 6. Zasady zawierania umów o prace badawcze dotyczące obronności i bezpieczeństwa kraju i o wdrożenie wyników tych prac mogą być w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki uregulowane odmiennie.

§ 7. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie zarządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe, jeżeli strony nie uzgodnią inaczej.

2. Jeżeli praca badawcza wykonywana na podstawie umowy była rozpoczęta po dniu 30 czerwca 1973 r., a umowny termin jej zakończenia przypada po dniu 1 lipca 1974 r., w zakresie rozliczeń finansowych stosuje się przepisy zarządzenia.

3. Do umów związanych z wdrażaniem wyników prac badawczych zawartych przed wejściem w życie uchwały, których wdrożenie nie zostanie zakończone do dnia 30 czerwca 1974 r., strony wprowadzą odpowiednie zmiany dostosowujące zasady rozliczeń finansowych z tytułu udziału w efektach ekonomicznych wdrożeń do zasad określonych w uchwale i w ogólnych warunkach umów.

§ 8. Traci moc zarządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 19 lipca 1972 r. w sprawie ogólnych warunków zawierania umów o prace badawcze i umów związanych z wdrażaniem wyników tych prac oraz zasad wydawania zleceń przez jednostki nadrzędne (Monitor Polski Nr 40, poz. 219).

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

J. Kaczmarek

Załącznik do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 maja 1974 r. (poz. 109).

OGÓLNE WARUNKI UMÓW

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Prace badawcze są wykonywane na podstawie:

- 1) umowy,
- 2) zlecenia jednostki nadrzędnej, gdy wykonawcą pracy badawczej jest jednostka podporządkowana jednostce zamawiającej,

sporządzanych w formie pisemnej.

2. Do prac wdrożeniowych nie stosuje się formy zlecenia.

3. Jeżeli zamawiającym prace badawcze jest przedsiębiorstwo, które ma wdrażać wyniki tych prac, może ono zawrzeć z wykonawcą prac badawczych jedną umowę obejmującą łącznie wykonanie prac badawczych i wdrożenie.

§ 2. Przy zawieraniu umów należy zapewnić pierwszeństwo pracom objętym rządowymi problemami badawczo-rozwojowymi, problemami węzłowymi lub innymi zadaniami wynikającymi z narodowego planu społeczno-gospodarczego, a w następnej kolejności problemami resortowo-branżowymi.

§ 3. Jednostki odpowiedzialne za rozwiązanie problemu, jednostki koordynujące oraz jednostki współpracujące powinny ze sobą współpracować w okresie poprzedzającym ustalenie planu koordynacyjnego problemu i zawarcie umów o realizację zadań objętych problemem, jak również przy wykonywaniu tych umów, mając na względzie obowiązki wynikające z narodowego planu społeczno-gospodarczego, a w szczególności z planu rozwoju nauki i techniki. Współpraca ta na etapie przygotowywania projektów planów koordynacyjnych polega na wstępnym ich uzgodnieniu, dokonanym odrębnie na piśmie lub w formie podpisanej przez obie strony klauzuli na projekcie planu koordynacyjnego, lub też w formie protokołu konferencji uzgadniającej projekt tego planu.

II. Tryb zawierania umów.

§ 4. 1. Całość prac badawczych wchodzących w skład określonego problemu jednostka odpowiedzialna za rozwiązanie tego problemu przekazuje do wykonania wyznaczonej do tego problemu jednostce koordynującej w formie porozumienia lub zlecenia, zwanego dalej umową generalną lub zleceniem generalnym.

2. Podstawę umowy generalnej lub zlecenia generalnego stanowi zatwierdzony plan koordynacyjny problemu, który jest integralną częścią tej umowy.

3. Na podstawie umowy generalnej lub zlecenia generalnego jednostka koordynująca zawiera z jednostkami współpracującymi umowy o wykonanie zadań szczegółowych (tematów, podtematów lub ich etapów) wymienionych w planie koordynacyjnym problemu, a nie przewidzianych do wykonania przez jednostkę koordynującą.

4. Jeżeli prace badawcze mają być wykonywane nieodpłatnie, zaleca się zawieranie porozumień uwzględniających odpowiednie dane wymienione w § 12 z wyłączeniem postanowień dotyczących rozliczeń finansowych.

§ 5. 1. Po podpisaniu umowy generalnej lub otrzymaniu zlecenia generalnego jednostka koordynująca zamawia u jednostek współpracujących wykonanie zadań szczegółowych, określając dane niezbędne do przygotowania projektów umów (§ 12 ust. 1), a jeżeli nie można jeszcze określić szczegółowo danych niezbędnych do wykonywania niektórych zadań objętych rozwiązywaniem problemem — niezwłocznie po uzyskaniu tych danych.

2. Jednostka współpracująca obowiązana jest niezwłocznie rozpatrzyć zamówienie i przesłać zamawiającemu projekt umowy w 3 egzemplarzach w terminie nie przekraczającym 45 dni od dnia otrzymania zamówienia, jeżeli strony nie ustalą innych terminów.

3. Jeżeli jednostka współpracująca nie przyjmuje zamówienia, wówczas obowiązana jest przesłać zamawiającemu zawiadomienie o odmowie wraz z uzasadnieniem w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia otrzymania zamówienia. Postanowienie to nie dotyczy zleceń.

4. Jednostka współpracująca przy rozwiązywaniu problemu nie może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zakres zadań i środków oraz terminy wykonania zadania są zgodne z zatwierdzonym planem koordynacyjnym tego problemu i były przez nią wstępnie uzgodnione z jednostką koordynującą.

§ 6. 1. Jeżeli zamawiający godzi się na zawarcie umowy według otrzymanego jej projektu, podpisuje umowę w ciągu 14 dni od dnia otrzymania projektu i zwraca 2 jej egzemplarze jednostce współpracującej. Jeżeli zamawiający nie zgadza się z poszczególnymi postanowieniami umowy, sporządza protokół rozbieżności i w tym samym terminie wysyła go jednostce współpracującej.

2. Jeżeli zamawiający nie prześle jednostce współpracującej podpisanej umowy lub protokołu rozbieżności w terminie określonym w ust. 1, umowę uważa się za zawartą w brzmieniu zaproponowanym przez jednostkę współpracującą.

§ 7. 1. Jeżeli w ciągu 14 dni od dnia przesłania protokołu rozbieżności do jednostki współpracującej strony nie uzgodnią spornych kwestii i nie podpiszą umowy, każda z nich może skierować spór na drogę postępowania arbitrażowego (spór przedumowny).

2. Niewniesienie sporu do komisji arbitrażowej najpóźniej w ciągu 30 dni od upływu 14-dniowego terminu, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z zawarciem umowy na warunkach określonych przez jednostkę współpracującą.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą zleceń.

§ 8. 1. Przed wystąpieniem ze sporem przedumownym strona kierująca wnioskiem powinna za pośrednictwem swej jednostki nadrzędnej podjąć próbę uzgodnienia rozbieżności.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy zleceń.

§ 9. Prowadzenie sporów przedumownych nie może powodować zwłoki w rozpoczęciu prac przez jednostkę współpracującą w wypadkach określonych w § 5 ust. 4. Tymczasową podstawą do podjęcia prac są dane przekazane przez zamawiającego (§ 5 ust. 1).

§ 10. Przepisy § 3—9 mają odpowiednie zastosowanie do jednostek koordynujących II stopnia i jednostek współpracujących. Jednostki koordynujące II stopnia podejmują czynności, o których mowa w § 3—9, na podstawie właściwego wycinka planu koordynacyjnego problemu oraz na podstawie umowy zawartej z jednostką koordynującą I stopnia.

§ 11. Przepisy § 3—8 stosuje się odpowiednio do prac badawczych nie objętych planem koordynacyjnym problemu i zamawianych jako odrębne tematy (o charakterze niepełnych cykli rozwojowych).

III. Treść umowy.

§ 12. 1. Umowa o pracę badawczą — poza danymi dotyczącymi oznaczenia stron, daty i miejsca zawarcia umowy — powinna zawierać w szczególności:

- 1) zakres rzeczowy prac badawczych objętych umową,
- 2) warunki (założenia naukowo-techniczne) wykonywania pracy badawczej, jak również żądane jej rezultaty, np. parametry bądź graniczne wskaźniki techniczne i ekonomiczne rozwiązania mającego stanowić wynik pracy, instrukcje technologiczne itp.,
- 3) termin wykonania całości prac badawczych stanowiących przedmiot umowy,
- 4) wynagrodzenie wykonawcy (cena pracy, limit ceny),
- 5) sposób i terminy odbiorów i rozliczeń,
- 6) ewentualny podział pracy badawczej na części (etapy) stanowiące przedmiot odrębnego odbioru i rozliczenia wraz z terminami rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych etapów oraz wysokością wynagrodzenia za daną część (etap) pracy, gdy podstawą rozliczenia etapu jest cena określona w kalkulacji wstępnej,
- 7) formę zakończenia i sposób wykorzystania zastosowania lub wdrożenia wyników prac badawczych,
- 8) postanowienie o obowiązku wyznaczenia przedstawiciela upoważnionego do kontroli przebiegu prac i do udziału w komisyjnym odbiorze pracy,
- 9) postanowienia dotyczące praw do patentu uzyskanego w wyniku wykonania pracy badawczej.

2. Poza postanowieniami wymienionymi w ust. 1 w umowie powinny być zawarte postanowienia dotyczące skutków niewykonania lub nienależytego wykonania pracy badawczej będącej przedmiotem umowy, a w szczególności ustalenia dotyczące kar umownych i ich wysokości.

3. W zakresie ustalania stawek zysku w limicie ceny pracy badawczej wykonywanej przez jednostki badawcze stosuje się przepisy § 26 ust. 2, 4 i 5 uchwały. Kary umowne mogą być wprowadzone niezależnie od obniżenia stawki zysku.

IV. Obowiązki stron.

§ 13. Wykonawca prac badawczych obowiązany jest do wykonania przewidzianych w umowie prac badawczych zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego.

§ 14. W razie niemożności rozpoczęcia lub w razie przerwy w wykonaniu umowy z powodu niedotrzymania przez zamawiającego zobowiązań umownych, termin wykonania prac badawczych może ulec przesunięciu o okres przerwy lub opóźnienia rozpoczęcia pracy; przesunięcie terminu wymaga odpowiedniej zmiany umowy.

§ 15. Wykonawca prac badawczych obowiązany jest przekazać zamawiającemu w umówionym terminie wykonaną pracę w całości lub częściami, zgodnie z warunkami ustatynowanymi w umowie.

§ 16. Zmiana umowy o pracę badawczą, powodująca konieczność zmiany planu koordynacyjnego problemu, może nastąpić po dokonaniu odpowiedniej zmiany tego planu w obowiązującym trybie.

V. Kontrola wykonywanych prac badawczych oraz odbiór tych prac.

§ 17. Zamawiający ma prawo kontrolować postęp wykonywanej pracy badawczej oraz jakość jej wyników. Na żądanie zamawiającego wykonawca prac badawczych powinien informować go o przebiegu prac.

§ 18. 1. Jeżeli w toku wykonywania pracy badawczej wykonawca dojdzie do wniosku, że kontynuacja tej pracy jest niecelowa, ponieważ końcowy wynik będzie niezgodny z założeniami, ma on obowiązek niezwłocznie powiadomić o tym zamawiającego.

2. Jeżeli w toku wykonywania pracy badawczej zamawiający dojdzie do wniosku, że kontynuacja tej pracy jest niecelowa z istotnych i uzasadnionych przyczyn społeczno-gospodarczych, ma on obowiązek niezwłocznie powiadomić o tym wykonawcę pracy.

3. W wypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, strony obowiązane są w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia rozpatrzyć celowość kontynuowania pracy, ustalając jednocześnie stopień jej zaawansowania. Przy rozpatrywaniu tej sprawy zamawiający może zasięgnąć opinii rady naukowej (rady technicznej) wykonawcy prac badawczych; ostateczna decyzja o przerwaniu (zaniechaniu) pracy należy do zamawiającego.

4. Stan zaawansowania prac w chwili ich przerwania powinien być ustalony w protokole sporządzonym z udziałem zamawiającego. O terminie sporządzenia protokołu wykonawca prac badawczych zawiadamia zamawiającego na piśmie co najmniej na 3 dni przed tym terminem.

5. W razie niestawienia się przedstawiciela zamawiającego w wyznaczonym terminie wykonawca prac badawczych sporządza komisyjnie jednostronny protokół i rozlicza koszty wykonanej pracy.

§ 19. 1. Wykonawca prac badawczych jest obowiązany zawiadomić zamawiającego o zakończeniu każdego etapu pracy badawczej wymienionego w umowie i stanowiącego przedmiot odrębnych rozliczeń oraz o wykonaniu całości pracy.

2. Odbiór wykonanych prac powinien się odbywać komisyjnie i powinien być stwierdzony w formie protokołu zdawczo-odbiorczego.

3. Jeżeli zamawiający nie odebrał pracy w terminie 21 dni od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wykonawca ma prawo sporządzić jednostronny protokół, który stanowi podstawę dokonania rozliczeń.

§ 20. 1. W protokole zdawczo-odbiorczym należy podać:

- 1) skład komisji dokonującej odbioru pracy badawczej, w której powinni brać udział przedstawiciele strony przekazującej i strony odbierającej oraz przedstawiciele jednostek, w których praca ma być wykorzystana (wdrożona),

- 2) datę, miejsce i przedmiot odbioru oraz wykaz dokumentów stanowiących podstawę wykonania umowy,
- 3) ustalenia komisji dotyczące wyników pracy badawczej oraz ocenę zgodności wykonania z warunkami umowy,
- 4) nazwę i adres jednostki wdrażającej (wykorzystującej wyniki pracy badawczej), zakres i formę wdrożenia (wykorzystania) oraz informację o warunkach zapewnianych wdrożenia (wykorzystanie) wyników,
- 5) wnioski i zastrzeżenia.

2. W części protokołu dotyczącej wyników pracy badawczej i oceny jakości jej wykonania (ust. 1 pkt 3) należy:

- 1) dokonać oceny poziomu wykonania pracy badawczej będącej przedmiotem umowy,
- 2) określić wyniki analizy dotyczącej czystości i zdolności patentowej wyników pracy badawczej,
- 3) zamieścić ewentualny wykaz niezbędnych do wprowadzenia poprawek i uzupełnień,
- 4) ustalić ewentualną zmianę stawki zysku,
- 5) określić sposób zagospodarowania składników majątkowych zakupionych lub wytworzonych w trakcie wykonywania pracy badawczej.

3. Jeżeli dokonanie analizy dotyczącej czystości i zdolności patentowej miałyby uniemożliwić odebranie pracy badawczej w ustalonym terminie, jednostka nadrzędna nad wykonawcą prac badawczych może wyznaczyć dodatkowy termin na dokonanie zadań określonych w ust. 2 pkt 2. Termin ten powinien się skończyć przed datą przewidzianą do rozpoczęcia prac wdrożeniowych.

4. Szczegółowy wykaz niezbędnych poprawek i uzupełnień, o których mowa w ust. 2 pkt 3, powinien być złożony przez zamawiającego w ciągu 14 dni od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego lub doręczenia zamawiającemu jednostronnego protokołu, o którym mowa w § 19 ust. 3.

§ 21. 1. Jeżeli praca badawcza zakończyła się wynikiem negatywnym, komisja obowiązana jest stwierdzić, czy praca była wykonywana zgodnie z umową oraz ustalić przyczyny takiego wyniku.

2. Otrzymanie negatywnego wyniku pracy badawczej wykonanej zgodnie z umową o tę pracę nie powoduje odpowiedzialności określonej w § 22—23.

VI. Odpowiedzialność za wykonanie prac badawczych.

§ 22. 1. Jeżeli komisja dokonująca odbioru pracy badawczej stwierdziła, że praca została wykonana niezgodnie z warunkami umowy, to zamawiający może:

- 1) jeżeli praca badawcza nie może być w ogóle wykorzystana:
  - a) odstąpić od umowy powiadamiając o tym jednostkę nadrzędną nad wykonawcą pracy,
  - b) żądać wykonania umowy po raz drugi, nie odstępując od umowy i zachowując prawo do kar umownych za zwłokę,
- 2) jeżeli praca badawcza wymaga poprawek i uzupełnień, o których mowa w § 20 ust. 2 pkt 3:
  - a) odmówić przyjęcia pracy do czasu dokonania tych poprawek i uzupełnień, naliczając kary umowne za zwłokę,

- b) przyjąć pracę obniżając jej cenę odpowiednio do ustaleń umowy,
- c) przyjąć pracę, wyznaczając wykonawcy tej pracy odpowiedni termin na bezpłatne dokonanie poprawek i uzupełnień,
- d) przyjąć pracę, powierzając dokonanie poprawek i uzupełnień innej jednostce na koszt wykonawcy pracy.

2. 1) Jeżeli w ciągu 2 lat od odbioru pracy ujawni się fakt niezgodności wykonania pracy badawczej z umową, należy o tym bezzwłocznie zawiadomić wykonawcę pracy badawczej w celu dokonania ponownego komisyjnego odbioru pracy. O terminie i miejscu ponownego komisyjnego odbioru pracy badawczej należy zawiadomić wykonawcę pracy badawczej na piśmie, co najmniej na 10 dni przed tym terminem. Ustalenia tego odbioru powinny być stwierdzone protokolarnie. Zamawiającemu nie przysługują uprawnienia określone w pkt 2, jeżeli nie zawiadomi wykonawcy niezwłocznie po stwierdzeniu konieczności ponownego odbioru.

2) W razie ujawnienia faktu niezgodności z umową, o którym mowa w pkt 1, zamawiający może:

- a) jeżeli praca badawcza może być po dokonaniu poprawek i uzupełnień wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem — wyznaczyć wykonawcy pracy badawczej termin bezpłatnego ich dokonania lub powierzyć dokonanie poprawek i uzupełnień innej jednostce na koszt wykonawcy pracy,
- b) jeżeli praca badawcza nie może być wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem — odstąpić od umowy.

3. W razie odstąpienia od umowy zamawiający może żądać zwrotu dostarczonych dokumentów i materiałów oraz wydania dotychczasowych wyników pracy.

4. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust. 1 i 2, zamawiający ma prawo do kar umownych, o których mowa w § 23, i do ewentualnego odszkodowania uzupełniającego.

§ 23. 1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy każdej ze stron należy się kara umowna w wysokości ustalonej każdorazowo w umowie bez względu na wysokość poniesionej szkody. Poszkodowany może ponadto dochodzić wyrównania szkody przekraczającej kwotę zastrzeżonej kary umownej.

2. Jeżeli praca badawcza została wykonana w znacznej części należycie lub gdy kara jest rażąco wygórowana, wykonawca może żądać zmniejszenia kary umownej.

3. Kara umowna, a także ewentualne odszkodowanie należą się również, gdy niewykonanie umowy całkowicie lub częściowo nastąpiło wskutek decyzji jednostki nadrzędnej lub organu naczelnego, któremu podlega strona zobowiązana.

VII. Rozliczenia z tytułu wykonania prac badawczych.

§ 24. 1. Z uwzględnieniem przepisów rozdziału VIII (§ 27—29) rozliczenia za prace badawcze (etapy prac) wykonywane na podstawie umów dokonywane są zgodnie z zasadami ustalonymi w przepisach o gospodarce finansowej jednostek wykonujących pracę badawczą.

2. Zasady sporządzania kalkulacji i ustalania cen za prace badawcze regulują przepisy obowiązujące w jednostkach będących wykonawcami prac badawczych.

3. Wystawienie faktury następuje w ciągu 14 dni od dnia sporządzenia protokołów, o których mowa w § 19 ust. 3, bądź protokołu przerwania pracy, stosownie do przepisu § 18 ust. 4.

§ 25. Jeżeli wykonanie pracy badawczej objętej umową zostało przerwane z przyczyn niezależnych od wykonawcy albo doszło do rozwiązania umowy zgodnie z § 18 ust. 1—3, zamawiający obowiązany jest zapłacić należność za wykonaną część pracy w wysokości kosztów faktycznie poniesionych przez wykonawcę, z doliczeniem ustalonej stawki zysku.

§ 26. Otrzymanie negatywnego wyniku pracy badawczej wykonanej zgodnie z umową nie zwalnia zamawiającego od obowiązku zapłaty za wykonaną pracę, chyba że w umowie ustalono inaczej.

VIII. Uprozczone zasady zawierania umów.

§ 27. 1. Prace badawcze, których planowany koszt wykonania — po wyłączeniu wartości aparatury specjalnej nabywanej oraz wartości usług obcych bezpośrednich — nie przekracza 100 tys. zł, mogą być wykonywane na podstawie pisemnego potwierdzenia zamówienia, które wykonawca powinien przesłać zamawiającemu w ciągu 21 dni od dnia otrzymania zamówienia, określając jednocześnie termin wykonania, planowane koszty i cenę pracy, a przy pracach objętych cennikami tylko cenę pracy z powołaniem się na odpowiednią pozycję cennika oraz termin wykonania.

2. Jeżeli zamawiający w ciągu 14 dni od dnia otrzymania potwierdzenia nie zgłosi zastrzeżeń do proponowanej ceny lub terminu, cenę tę i termin uważa się za uzgodnione.

3. Rozliczenie następuje po wykonaniu i odbiorze pracy według ceny uzgodnionej; wykonawca nie jest obowiązany sporządzać indywidualnej kalkulacji wynikowej tej pracy.

§ 28. 1. Przy pracach badawczych (usługach, świadczeniach o charakterze jednorodnym i powtarzalnym), wykonywanych systematycznie dla określonego odbiorcy, może być stosowana forma umowy zbiorczej ujmującej ogół takich prac wykonywanych dla tego samego odbiorcy w przyjętym okresie kalendarzowym rocznym lub półrocznym.

2. W umowie zbiorczej określa się limit zapłaty za ogół prac przypadających do wykonania w przyjętym okresie kalendarzowym. W granicach tego limitu rozliczenia dokonywane są w terminach przewidzianych w umowie lub po upływie przyjętego okresu kalendarzowego według zasad określonych w przepisach obowiązujących jednostkę wykonującą pracę.

3. Zasady podane w ust. 1 i 2 mogą być odpowiednio stosowane także do działalności ogólnotechnicznej, dającej się wydzielić jako odrębne zadania (§ 3 ust. 2 pkt 1 zarządzenia).

§ 29. Jeżeli prace badawcze mają być wykonywane w cyklu dłuższym niż rok, bez możliwości podziału pracy na etapy podlegające odrębnemu odbiorowi, a ponadto zacho-

dzą trudności w ustaleniu z góry szczegółowych założeń wykonawczych i dokładnego terminu wykonania, mogą być stosowane następujące uproszczone zasady umów:

- 1) w umowie ustala się tylko ogólne założenia wykonawcze, orientacyjny termin wykonania pracy oraz ogólny limit zapłaty za pracę oparty na szacunku nakładów,
- 2) w uzgodnionych terminach strony weryfikują i uściślają pierwotne ustalenia zawarte w umowie; w wyniku weryfikacji może nastąpić także zaniechanie dalszych prac,
- 3) w granicach limitu płatności strony rozliczają się w terminach uzgodnionych w umowie oraz zgodnie z przepisami obowiązującymi wykonawcę pracy.

IX. Umowy związane z wdrażaniem wyników prac badawczych.

§ 30. Do umów o wdrożenie w zakresie trybu postępowania przy zawieraniu umowy mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału II. Do innych prac — poza pomocą autorską — związanych z wdrożeniem, a wykonywanych przez jednostki badawcze na zamówienie przedsiębiorstw wdrażających, mogą być odpowiednio stosowane ogólne warunki umów.

§ 31. 1. Umowa o wdrożenie powinna być zawierana w miarę możliwości przed rozpoczęciem pracy badawczej, nie później jednak niż przed rozpoczęciem prac wdrożeniowych.

2. Umowa o wdrożenie — poza oznaczeniem stron, daty i miejsca zawarcia umowy — powinna zawierać:

- 1) szczegółowy zakres niezbędnej pomocy autorskiej wykonawcy pracy badawczej przy pracach wdrożeniowych na rzecz przedsiębiorstwa; terminy i formy udzielania tej pomocy oraz ogólny limit odpłatności za tę pomoc,
- 2) termin uruchomienia przez przedsiębiorstwo produkcji w skali przemysłowej (z ewentualnym określeniem także orientacyjnego harmonogramu osiągnięcia założonej w dokumentacji technicznej zdolności produkcyjnej i innych wskaźników ekonomiczno-technicznych nowej produkcji),
- 3) zobowiązanie przedsiębiorstwa do przestrzegania w produkcji założeń technologicznych wynikających z przekazanej dokumentacji i wskazówek nadzoru autorskiego; jeżeli w chwili podpisywania umowy o wdrożenie niektóre z powyższych danych nie mogą być jeszcze ustalone w sposób ścisły i ostateczny, należy podać dane orientacyjne oraz odpowiednie klauzule, określające sposób i terminy uściślenia tych danych,
- 4) określenie wartości wykonanej pracy badawczej.

3. Wynagrodzenie za pomoc autorską dla wykonawcy pracy badawczej przy pracach wdrożeniowych ustala się w granicach ogólnego limitu odpłatności (ust. 2 pkt 1) na zasadach ustalonych dla prac badawczych.

4. Jeżeli wdrożenie ma wynikać z rozwiązania problemu, umowę z przedsiębiorstwem wdrożeniowym zawiera i inicjatywę w tej sprawie podejmuje jednostka koordynująca lub wskazana przez nią jednostka współpracująca; w tym wypadku można również, zamiast sporządzania odręb-

nej umowy wdrożeniowej, uwzględnić jej treść, potwierdzoną przez zainteresowane strony, w planie koordynacyjnym problemu. Jednocześnie z umową zawieraną z przedsiębiorstwem jednostka koordynująca powinna zawierać umowy z jednostkami współpracującymi. W umowach tych ustala się procentowy udział tych jednostek we wpływach na fundusz efektów wdrożeniowych jednostki koordynującej dotyczących opracowania, w którym jednostka współpracująca uczestniczyła, oraz terminy przekazywania środków z tytułu tego udziału, w razie gdy jednostka koordynująca jest uprawniona do tworzenia funduszu efektów wdrożeniowych (§ 32).

5. Przedsiębiorstwo, które ma wdrożyć wyniki pracy badawczej, upoważnione jest do udziału:

- 1) w czynnościach poprzedzających zawarcie umowy o prace badawcze, w szczególności gdy chodzi o ustalenie warunków wykonywania prac i określenie pożądanych ich rezultatów (parametrów rozwiązania),
- 2) w kontroli postępu wykonywanych prac badawczych oraz jakości ich wyników,
- 3) w odbiorze zakończonych prac badawczych.

§ 32. 1. Jeżeli zastosowanie w praktyce wyniku pracy badawczej może być podstawą tworzenia funduszu efektów wdrożeniowych określonych w § 37 uchwały, umowa o wdrożenie, oprócz danych wymienionych w § 31 ust. 2, powinna określać ponadto:

- 1) sposób obliczania i weryfikowania efektów ekonomicznych wdrażania jako podstawę odpisów (wpłat udziału) na fundusz efektów wdrożeniowych, tworzony u wykonawcy pracy badawczej,
- 2) okres dokonywania odpisów oraz ich wysokość w kolejnych latach,
- 3) terminy wpłat przez przedsiębiorstwo równoważności odpisów,
- 4) wysokość udziału przedsiębiorstwa wdrażającego w funduszu efektów wdrożeniowych,
- 5) dodatkowe wzajemne zobowiązania niezbędne do wykonywania umowy i skutki ich niewykonania lub nie należytego wykonania.

2. Zobowiązania (ust. 1 pkt 5) mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) w odniesieniu do wykonawcy pracy badawczej — dotrzymania terminu przekazania opracowania, osiągnięcia określonych parametrów techniczno-ekonomicznych rozwiązania (co powinno być stwierdzone w momencie odbioru pracy badawczej), a ewentualnie także osiągnięcia określonych parametrów eksploatacyjnych po wdrożeniu wyniku pracy (pod warunkiem przestrzegania przez przedsiębiorstwo wskazówek nadzoru autorskiego),
- 2) w odniesieniu do przedsiębiorstwa wdrażającego — dotrzymania terminu wdrożenia wyniku pracy, przestrzegania po uruchomieniu produkcji przemysłowej wskazówek nadzoru autorskiego oraz osiągania zaplanowanych rozmiarów produkcji i sprzedaży w wyznaczonych terminach,
- 3) postanowień dotyczących kar umownych i odszkodowań.

§ 33. 1. Jednostki badawcze wymienione w § 21 ust. 1 uchwały i szkoły wyższe, o których mowa w § 42 ust. 1 i 2 uchwały, mogą zgodnie z § 38 uchwały zawierać umowy

wdrożeniowe z jednostkami wdrażającymi prace badawcze o dużym znaczeniu społecznym bądź gospodarczym, których efekty nie mogą być obliczone według zasad określonych w § 37 ust. 4 i 5 uchwały.

2. Umowy wdrożeniowe, o których mowa w ust. 1, obok danych omówionych w § 31 ust. 2 powinny zawierać:

- 1) określenie wysokości i terminu jednorazowej wpłaty na fundusz nagród wdrożeniowych lub fundusz efektów wdrożeniowych wykonawcy pracy badawczej,
- 2) klauzulę zatwierdzenia umowy przez jednostkę finansującą pracę badawczą,
- 3) klauzulę zatwierdzenia wysokości wpłaty (pkt 1) przez jednostkę nadrzędną wykonawcy pracy.

3. Do umów wdrożeniowych, o których mowa w ust. 1, mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 31 i § 32 ust. 2.

4. Jeżeli ze względu na charakter oraz zakres wykorzystania pracy badawczej nie jest możliwe wskazanie jednostki wdrażającej, funkcje jednostki wdrażającej spełnia odpowiednio jednostka zamawiająca pracę. W tym wypadku wysokość i warunki wpłaty (ust. 2 pkt 1) ustala się w umowie o pracę badawczą.

5. Wysokość wpłaty na fundusz nagród wdrożeniowych lub fundusz efektów wdrożeniowych wykonawcy pracy badawczej powinna być ustalona z uwzględnieniem:

- 1) zakresu wdrażania oraz zasięgu oddziaływania wyników pracy (ogólnopaństwowy, branżowy, regionalny, w jednym przedsiębiorstwie),
- 2) społeczno-gospodarczych efektów wdrożenia.

6. Wysokość wpłaty, o której mowa w ust. 5, może być ustalona w granicach od 5—25% wynagrodzeń bezpośrednich ujmowanych w kalkulacji wynikowej pracy badawczej. Jeżeli cykl pracy jest dłuższy niż 1 rok, wynagrodzenia te — jako podstawę obliczenia wpłaty — przelicza się na okres dwunastu miesięcy. Przeliczenia tego dokonuje się, dzieląc ogólną kwotę wynagrodzeń bezpośrednich przez liczbę miesięcy, w ciągu których wykonywano daną pracę, a następnie mnożąc wynik przez dwanaście.

7. Minister nadzorujący jednostkę zamawiającą wykonanie pracy badawczej może podwyższyć wysokość wpłaty, o której mowa w ust. 6.

§ 34. Jednostki badawcze i szkoły wyższe określone w § 33 ust. 1 mogą zawierać umowy z zainteresowanymi jednostkami o przekazanie im do wykorzystania wyników gotowych prac badawczych i pobierać za nie opłaty zgodnie z § 27 ust. 2 uchwały. Jeżeli z wykonaniem tych umów wiążą się dodatkowe świadczenia wykonawcy pracy dotyczące przystosowania przekazywanych wyników pracy do aktualnych potrzeb zamawiającego, do umów tych stosuje się odpowiednio przepisy ogólnych warunków umów odnoszące się do umów o wykonanie prac badawczych.

X. Umowy o prace badawcze rozliczane w formie opłat zryczałtowanych.

§ 35. Jednostki badawcze i szkoły wyższe określone w § 33 ust. 1 mogą zawierać umowy o prace badawcze rozliczane w formie opłat zryczałtowanych, jeżeli jednostka zamawiająca pracę jest jednocześnie jednostką wdrażającą.

§ 36. 1. Do umów o prace badawcze rozliczanych w formie opłaty zryczałtowanej mają odpowiednio zastosowanie przepisy rozdziałów I—VII oraz § 31 ust. 2, 3 i 5 i § 32 ust. 2.

2. Praca badawcza wykonywana na podstawie umowy rozliczanej w formie opłaty zryczałtowanej nie może być przedmiotem dodatkowej umowy wdrożeniowej, w której przewiduje się udział w efektach ekonomicznych wdrożenia lub tworzenie funduszu nagród wdrożeniowych.

§ 37. 1. Stawki opłaty zryczałtowanej mogą być ustalane w szczególności w relacji do jednostki wyrobu lub wartości produkcji stanowiącej rezultat wdrożenia pracy badawczej.

2. Wykonawca pracy badawczej może pobierać od następnich nabywców opłatę zryczałtowaną na zasadach określonych w § 27 ust. 3 uchwały.

3. Opłata zryczałtowana jest przekazywana wykonawcy pracy badawczej po wdrożeniu wyniku tej pracy w terminach ustalonych w umowie.

110

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 9 maja 1974 r.

w sprawie zasad sporządzania kalkulacji kosztów prac badawczych, wysokości zysku przekazywanego na fundusz efektów wdrożeniowych oraz prac badawczych wykonywanych bez umów.

Na podstawie § 71 pkt 2, 4 i 6 uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się:

- 1) zasady sporządzania kalkulacji kosztów prac badawczych — w załączniku nr 1,
- 2) wysokość zysku osiągniętego z tytułu wykonania prac badawczych rozliczanych w formie opłat zryczałtowanych, który może być przekazany na fundusz efektów wdrożeniowych — w załączniku nr 2,
- 3) rodzaje prac badawczych, które mogą być wykonywane bez umów, oraz warunki ich podejmowania i realizacji — w załączniku nr 3.

§ 2. Przepisy zarządzenia stosuje się do prac badawczych wykonywanych przez jednostki badawcze określone w § 21 ust. 1 uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac ba-

dawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9), zwanej dalej „uchwałą”.

§ 3. 1. Przepisy zarządzenia w zakresie kalkulacji kosztów prac badawczych stosuje się do prac rozpoczętych po dniu 30 czerwca 1973 r., których umowny termin zakończenia przypada po dniu 1 lipca 1974 r. Do pozostałych prac badawczych stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy zarządzenia w zakresie okresowych rozliczeń finansowych prac badawczych stosuje się od dnia 1 stycznia 1974 r.

§ 4. Traci moc zarządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 19 lipca 1972 r. w sprawie sporządzania kalkulacji wstępnej prac badawczych (Monitor Polski Nr 40, poz. 220).

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

J. Kaczmarek

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 maja 1974 r. (poz. 110).

ZASADY SPORZĄDZANIA KALKULACJI KOSZTÓW PRAC BADAWCZYCH

§ 1. 1. Zasady sporządzania kalkulacji wstępnej i kalkulacji wynikowej kosztów prac badawczych stosuje się do prac badawczych wykonywanych przez jednostki badawcze na podstawie umów lub poleceń jednostki nadrzędnej, zwanych zleceniami.

2. Kalkulacja wstępna kosztów pracy badawczej służy za podstawę ustalenia umownego limitu ceny (§ 26 uchwały).

3. Kalkulacja wynikowa kosztów pracy badawczej służy za podstawę ostatecznego rozliczenia tych kosztów z zamawiającym. Postanowienia dotyczące kalkulacji wstępnej odnoszą się odpowiednio do kalkulacji wynikowej, chyba że poszczególne przepisy stanowią inaczej.

§ 2. Projekt kalkulacji wstępnej sporządza wykonawca pracy badawczej na podstawie danych zamawiającego.

§ 3. 1. Jeżeli zamawiana praca badawcza dzieli się na wymienione w umowie części (etapy), stanowiące przedmiot odrębnego odbioru i rozliczenia, kalkulacja wstępna powinna uwzględniać ten podział.

2. W razie występowania obiektywnych trudności w określaniu z góry kosztów dalszych części (etapów pracy badawczej), można wyodrębnić jedynie te części (etapy), które mają być rozpoczęte w pierwszym roku kalendarzowym, z tym że koszty następnych części (etapów) będą zaplanowane i podane do wiadomości zamawiającemu w terminach umożliwiających uwzględnienie ich w planach na kolejne dalsze lata kalendarzowe.